

บทบรรณาธิการ

ในยุคที่น้ำมันแพงวันแพงคืน สูงเกินลิตรละ 25 บาทขึ้นไป คงไม่มีเรื่องอะไรจะกล่าวเกินไปกว่าคำว่า “พอ” จึงขออัญเชิญพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และบุคคลที่เป็นที่รู้จักกันดีมาให้อ่านดังนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เมื่อวันเฉลิมพระชนมพรรษา 4 ธันวาคม 2540 ทรงได้มีพระมหากรุณาธิคุณอธิบายคำว่า “พอเพียง” ที่หมายถึง “พอมีพอกิน” แปลว่า “เศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ถ้าแต่ละคนมีพอมีพอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดี...”

“...ประเทศไทยสมัยก่อนนี้ พอมีพอกิน มาสมัยนี้อิสระ ไม่มีพอมีพอกิน จึงจะต้องเป็นนโยบายที่จะทำเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อที่จะทำให้ทุกคนพอเพียงได้ พอเพียงนี้หมายความว่า มีกิน มีอยู่ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่หรูหราก็ได้ แต่ว่าพอ...” ทรงเปรียบเทียบคำว่า พอเพียง กับคำว่า Self-Sufficiency ว่า

“...Self-Sufficiency นั้น หมายความว่า ผลิตอะไร มีพอที่จะใช้ ไม่ต้องไปขอยืมคนอื่น อยู่ได้ด้วยตนเอง....เป็นไปตามที่เค้าเรียกว่ายืนบนขาของตนเอง....”

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ทรงให้อรรถาธิบายในเรื่องดังกล่าว ดังนี้ ความคิดอย่างหนึ่งที่สมควรฝึกให้เกิดขึ้นเป็นประจำคือ

ความคิดว่า “พอ”

คิดให้รู้จัก “พอ”

ผู้รู้จักพอ จะเป็นผู้ที่มีความสบายใจ

ส่วนผู้ที่ไม่รู้จักพอ จะเป็นผู้ร้อนรุ่ม

แสวงหาไม่รู้จักหยุดยั้ง

คนรวยที่ไม่รู้จักพอ ก็เป็นคนจนอยู่ตลอดเวลา

คนจนที่รู้จักพอ ก็เป็นคนมั่งมีตลอดเวลา

อ่านแล้วชัดเจน แจ่มแจ้ง กระจางใสในปัญญาญาณที่มีอยู่ ไม่ต้องมีคำอธิบาย และ บก.รู้สึกเสียดายถ้าไม่ได้แผ่แผ่แ่งคิดของดาราภาพยนตร์คนหนึ่งที่เคยมาเป็นวิทยากรในงานประชุมใหญ่ประจำปีของสมาคมห้องสมุดฯ หลายสิบปีมาแล้ว คือ คุณนิรุจน์ ศิริจรรยา ได้ให้ทัศนะกับคำว่า “พอ” น่าสนใจมาก ขอถ่ายทอดให้อ่านดังนี้

“จุดเริ่มต้นของความสุข ผมคิดว่าอยู่ที่การค้นหาตัวเองให้พบไม่ใช่เรื่องง่าย บางคนใกล้ตายยังไม่รู้ว่าตัวเองต้องการอะไร เพราะติดอยู่กับความหลง หรือติดอยู่กับ กระแสอะไรก็ตาม ผมก็เช่นกันเคยถูกชักจูงจากสังคม จากเพื่อนให้ไปทำงานหลายๆ อย่าง แต่ไม่ว่าทำงานอะไรก็ตาม ต้องทำด้วยความชอบ จึงจะประสบความสำเร็จ และต้อง รับผิดชอบต่องานให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ขณะเดียวกันไม่มีงานไหนราบรื่น ไม่มีหรอกที่ ตัวเราจะไม่เครียดหรือไม่มีความทุกข์ หรือไม่หงุดหงิด อยู่ที่ว่าแก้ไขให้ดีขึ้นได้ไหม ถึงจะไม่ได้ทั้งหมด แต่อย่าเลวลงก็เท่านั้นเอง นั่นคือการดำรงชีวิตอยู่ จนเมื่อผมเข้าสู่ วงการภาพยนตร์ ได้ไปถ่ายหนังตามสถานที่ต่างๆ จึงค้นพบว่าจริงๆ แล้วตัวเองชอบ ทำงานอิสระและไม่จำเจ ไม่มีเวลาทำงานตายตัว และไม่เครียด ทุกคนในกองถ่ายเป็น เพื่อนกันหมด ตั้งแต่นั้นผมก็ติดอยู่กับงานแสดงมาตลอด ซึ่งไม่ว่าจะทำงานอะไรก็ตาม เราต้องทำตัวให้อยู่ได้นานที่สุดเท่าที่จะนานได้ ไม่ใช่อยู่ได้ด้วยการเอาตัวรอด เพราะ การเอาตัวรอดไม่ใช่วิถีทางที่ถูกต้องกับทุกอย่าง แต่ด้วยการรักษาและเคารพมารยาท ในการอยู่ร่วมสังคม การทำงานกับเพื่อนร่วมงานไม่แบ่งชั้นวรรณะ ทุกคนมีความสำคัญ ในการทำงานเหมือนๆ กัน เพียงแต่รับผิดชอบหน้าที่ของเราให้ดีที่สุดเท่านั้นเอง รวมทั้งการจัดระเบียบวินัยให้กับชีวิต ไม่ใช่รับผิดชอบในการทำงานดี แต่ไม่ดูแลตัวเอง ในเมื่อพ่อแม่ให้ร่างกายมาครบ 32 ประการ ก็เป็นหน้าที่ที่เราต้องมีวินัยในตัวเอง ไม่จำเป็นต้องสวຍหล่อ หรือต้องใส่แบรนด์เนม เพียงแค่ดูแลร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ ต่อให้ใส่อะไรก็ดูดีทั้งนั้น คนที่ทำงานหนักต้องพักผ่อนบ้าง ไม่ใช่ทำงานจนสลบคาโต๊ะ คาเก้าอี้ หรือรอให้ป่วยก่อนแล้วค่อยไปหาหมอ ขณะที่รถป้ายแดงกลับหมั่นเช็ดถูจน สีสดออก ทำไมจึงห่วงรถมากกว่าตัวเอง เหมือนกับชีวิตได้มาฟรีก็เลยไม่ดูแล ขอให้ คิดสักนิดว่าชีวิตคนยืนยาวกว่าของใช้เยอะ ณ วันนี้ผมมาถึงจุดที่ตัวเองเพียงพอแล้ว ได้ทำงานที่ชอบและได้มีชีวิตอยู่ สิ่งแวดล้อมที่ตัวเองรัก เสร็จงานกลับบ้านสวนที่จันทบุรี อยู่กับความเรียบง่ายของธรรมชาติ อยู่กับการปลดปล่อยไม่บังคับตัวเองว่าจะต้องกิน อาหารเมื่อไร นอนหรือตื่นเมื่อไร ผมกินอาหารวันละมื้อมา 8 ปี จะกินก็ต่อเมื่อหิว และ กินแค่พออิ่ม ไม่ดื่มแอลกอฮอล์การพักผ่อนที่ดีที่สุดคือนอนหลับ และจะตื่นเมื่อร่างกาย ต้องการ ไม่ได้บังคับว่าต้องตื่น เพื่ออะไร เพราะอะไรก็ไม่เห็นเราไปไหน ดันไม่ยังรอ บ้านก็ยังรอเราอยู่ ผมใช้ชีวิตอย่างนี้ มาสามสิบปี ไม่เคยรู้จักความเหงา พอคนงาน กลับไปหมด บ้านจะเงียบ ไม่มีคนอยู่ในสายตา ผมปิดไฟ มองเห็นดาวเต็มท้องฟ้า นอนฟังเสียงจักจั่น แค่นี้สำหรับผมก็พอแล้ว”

บทความเรื่องแรกเรานำเรื่องโปรแกรม Open source ที่เผยแพร่ในอินเทอร์เน็ต เป็นระบบการจัดการวารสารในระบบออนไลน์เรื่อง Open Journal System: นวัตกรรม เพื่อการพัฒนาวารสารอิเล็กทรอนิกส์ โดย ผู้เขียนสองคน คือ ทิพาวรรณ

ศิวัฒน์นุสานต์ และอิมจิต เลิศพงษ์สมบัติ ช่วยกันเรียบเรียงขึ้นจากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยบริติชโคลัมเบีย เป็นเนื้อหาความรู้ถ่ายทอดนวัตกรรมที่ใช้ในการพัฒนาวารสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อมีเรื่องของวารสารอิเล็กทรอนิกส์ สิ่งที่คุณค่ากันคือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เราจึงนำเรื่องการทำรายงานหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แปลและเรียบเรียงมาให้เราอ่านโดย บุญยีน จันทรสว่าง กล่าวถึง E-Books คืออะไร การลงรายการ E-Books เขตข้อมูลความยาวคงที่ ความยาวไม่คงที่ ชื่อเรื่องแบบฉบับ ข้อมูลเกี่ยวกับชื่อเรื่อง ฉบับพิมพ์ ประเภทและจำนวนของทรัพยากร ชื่อชุด รายการไนต์ของ E-Books และการให้หัวเรื่อง ตอนท้ายบทความมีตัวอย่างของระเบียบ E-Books ที่เข้าถึงเรื่องวิธีการต่างๆ เช่น บน Hard Drive ทาง www และบน CD-Rom เรื่องต่อมาชวนให้อ่านเรื่องการจัดการความรู้ โดย อรทัย วาริสอาด ผู้เขียนปูพื้นและให้ความรู้ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี โดยเริ่มจาก KM (Knowledge Management) ก้าวสู่ KCM ((Knowledge Continuity Management) และผนวกเนื้อหาเข้าสู่ ทำไมต้องจัดการความรู้ให้คงอยู่กับองค์กร และประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กร เรื่องที่สี่คือ บทบาทของบรรณารักษ์ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดย นัยิกา เดิดขุนทด ที่ประเด็นให้บรรณารักษ์ผู้มีบทบาทนี้ควรต้องคำนึงถึงความสำคัญของคน กับศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต แล้วจึงบริการให้เหมาะสมต่อไป เรื่องสุดท้ายคือ สารสังเขปการรู้สารสนเทศ โดย สิปาน ทรัพย์ทอง ได้ยกตัวอย่างกิจกรรมและมาตรฐานการรู้สารสนเทศ นอกเหนือจากแง่มุมหลากหลายหัวข้อต่างๆ ของเรื่องดังกล่าวได้แก่ ความหมาย ความสำคัญ สถาบันที่มีบทบาทในการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้รู้สารสนเทศ ติดตามอ่านได้ในบทความนี้

หวังว่าสมาชิกและท่านผู้อ่านคงได้รับประโยชน์ และความรู้จากวารสารฉบับนี้ ผู้อ่านท่านใดมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์และเป็นไปในทางสร้างสรรค์ ขอเชิญร่วมแสดงความรู้และความคิดเห็นได้ที่บรรณาธิการ

กิ่งแก้ว อ่วมศรี

บรรณาธิการประจำฉบับ